

Mali trgovec

krat, prilog.

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84,—, polletno Din 42,—, mesečno Din 7,—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica št. 23, telefon št. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun št. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 27. junija 1931.

štev. 26.

Vprašanje cen v nadrobni trgovini.

Določanje prodajnih cen v nadrobni trgovini ni tako enostavno, da bi zamogel trgovec vedno in v vseh slučajih uporabljati teoretično formulo: 1. nakupna cena + 2. voznina + 3. režijski odstotek + 4. odstotek za kosmati dobiček = prodajna cena. Ta običajna kalkulacija sicer drži v večini slučajev. Posebno pozornost mora seveda posvetiti trgovec izračunanju režijskega odstotka, v katerem naj ne bodo zapopadeni samo faktično izdani stroški za račun režije v enem letu ter režijski odstotek izračunan v razmerju nasproti celoletni prodaji, marveč naj ta režijski odstotek vsebuje tudi vse bilančne amortizacijske odpise. — Navodilo za kalkulacijo smo podali v 7. in 8. številki prvega letnika.

Trgovec se mora pri določanju prodajnih cen — upoštevajoč navodilo za trgovsko kalkulacijo — ozirati na vzporedne činitelje, ki jih sicer suhoparna računaska kalkulacija ne upošteva, vendar pa so važen faktor za doseg uspeha.

Prodajna cena se mora prilagoditi: 1. trgovčevemu okolišu in 2. posebnosti posameznih blagovnih vrst.

Prodajni okoliš nudi trgovcu neizčrpno gradivo za študij prodajnih razmer in kupne moči prebivalstva. Upoštevati mora konkurenco in poleg tega računati z večjo ali manjšo kupno močjo v poštev prihajajočih odjemalcev. Že naročilo samo se mo-

ra ravnati po posebnosti krajevnih razmer in kupne moči konsumentov.

Glede konkurence mora biti trgovec točno poučen o njenih prodajnih cenah in seveda tudi o kvaliteti njenega blaga. Njegove cene nikakor ne smejo biti višje od konkurenčnih, dasiravno se mora pri tem mnogokrat omejiti pri zaslužku. Nižje cene pa mnogokrat izzovejo ostrejšo konkurenco, in je vprašanje, kdo ima od tega dobiček, zelo problematično. V mnogih slučajih se sicer dá doseči v tem oziru kompromis med konkurenti. Še večkrat pa so lokalne razmere take, da je medsebojna konkurenca že vnaprej onemogočila kompromisne dogovore, vsled česar je trgovec prisiljen ubrati lastno pot.

Lastno pot trgovcu odsvetujemo in naj se ji izogne kjerkoli je to mogoče: Ne delaj drugemu tega, česar ne želiš, da bi se tebi storilo!

Konkurenca, ki obstoji samo v nižjih cenah, mnogokrat celo v takih, da izključujejo vsak zaslužek, se mora prej ali slej izčrpati. Dasiravno se je morda v tem slučaju posrečilo trgovcu uničiti konkurenco, je ob kasnejše zvišanih cenah ustvaril neugodno razpoloženje med odjemalci, ki so spričo zvišanih cen razočarani, obenem pa pripravil ugoden teren — novemu konkurentu...

Praksa uči, da se tudi ob ponovno razviti konkurenci in ob morebiti ponovno sledeči zmagi ta proces ponav-

lja, zlasti v današnji dobi prenatrpanosti v vseh pridobitnih krogih, tako dolgo, da končno obnemore tudi najjačji, ker se je po tolikih »zmagah« vendarle izčrpal.

Prava in zdrava konkurenca ne išče uspeha samo v ubijanju druge trgovine, marveč mora ustvarjati v svojem okolišču dobro mnenje med odjemalci s tem, da v času obstoja konkurence dvigne število svojih odjemalcev z drugimi sredstvi, ne da bi ji bilo kdaj kasneje ob navidezno ugodni priliki cene zvišati. Glavno orožje za drugo trajnega uspeha tiči orožje za dosegajo trajnega uspeha tiči razvijanju smotrne reklame.

Z ozirom na značaj svojih odjemalcev in njih kupne moči, kakor tudi z ozirom na posebnosti prodajnega blaga in vladajočih krajevnih običajev se bo trgovec moral tudi odločiti, ali naj določi gotovim vrstam blaga stalne cene, ali naj uporablja pri tem sistem numeracije ter računa s posameznimi kupci tako, da jim napove višjo ceno in napravi po pogajanju popust.

Zlasti z ozirom na vrsto blaga je priložljiva praksa, da se trgovec pri standardnih predmetih vsakdanje in vsesplošne porabe omeji na kolikor mogoče majhen zaslužek, dočim

sme pri lukrativnem blagu, ki ni predmet vsakdanje potrošnje računati z večjim dobičkom.

Stalne cene, kakor so teoretično najbolj priporočljive, se v praksi ponekod, zlasti tam, kjer gre za odjemalce z manjšo kupno močjo, niso obnesle, vsled česar je pri predmetih, s katerimi se ne trguje vsak dan, umestno višje numeriranje, ki dopušča možnost pogajanja in popusta.

Označba cene pa naj se ne ravna samo po tem pravilu, marveč naj presodi trgovec kupca že pred napovedjo cene in naj višjo ceno pove le takemu kupcu, o katerem je prepričan, da bo sklenil kupčijo šele po pogajanju, potem ko bo dosegel popust. Je pač to bolezen nekaterih in se temu ne morejo odpovedati. Kupec pa, ki se glede cene ne pogaja, naj izve takoj pravo, nižjo kupnino, da ne bo kasneje prišel potom informacij do spoznanja, da je blago plačal predrago. Če ste se v svoji sodbi glede kupca motili in že sklenili kupčijo po višje napovedani ceni, je za vas vedno koristnejše, da iz lastne volje popustite od kupnine, ker prirahitate kupcu na ta način kasnejše neprijetno razočaranje, sebi pa največkrat s tem pridobite enega stalnega odjemalca.

Za nove smernice naše trgovinske politike.

Izpolnjujoč obljubo o podrobnejšem poročilu zadnje konference naših gospodarskih zbornic v Velikem Bečkereku objavljamo v nastopnem izvleček iz referata generalnega tajnika naše Zbornice TOI g. Ivana Mohoriča, ki je ob splošnem odobravanju pokazal na kopico povzročiteljev današnje krize in zahteval v imenu naših gospodarskih krogov temeljito preorientacijo v naši trgovinski politiki, ki naj bi predvsem stremela za tem, da se ojača naše notranje tržišče, tako da bo vzporedno mogoč tudi neoviran napredek produkcije povsod, kjer so za to dani pogoji.

Naša Zbornica se ne strinja s tem, da se vedno in povsod povdarja kot

glavna potreba naše zunanje trgovine samo izvoz pšenice, katere izvažamo komaj deset odstotkov celokupnega pridelka; medtem pa se zanemarja vprašanje izvoza drugih naših produktov.

Ravno pretirana favorizacija žitnega izvoza je kriva, da moramo mnogo popustiti pri uvozu raznih industrijskih izdelkov, kar slabi našo industrijo in povzroča porast brezposelnosti, dasiravno so uprav Jugoslaviji dane vse možnosti, da se vsled svojega naravnega bogastva povzpne gospodarsko na prvo mesto v Evropi.

Med drugim se vprašuje poročevallec, če je potrebno, da smo uvozili lani za 26.8 milijona Din modre galice,

ko imamo zadostne instalacije za njeno izdelavo v državi; da uvažamo za 23 milijonov dinarjev strojilnih ekstraktov, ko spadamo med najmočnejše eksporterje strojnih izvlečkov; za 20 milijonov dinarjev soli, namesto da bi povečali domače saline; za 2-7 milijona Din vžigalic v dobi, ko se v prevzeti domači tovarni ustavlja delo; za 15-5 milijona dinarjev podplatov, za katerih izdelavo imamo v Dravski banovini nad 20 tovarniških obratov; za 50 milijonov dinarjev čevljev iz kože in za 24-4 milijona dinarjev svilenih čevljev, v dobi ko se pritožujejo obrtniki in tovarnarji nad skrajno slabo zaposlenostjo; za 34 milijonov mlatilnic, ko bi lahko doma zaposlili več sto delavcev z njihovo izdelavo; za 15 milijonov pohištva, za 23 milijonov dinarjev ovojnega papirja, za 28 milijonov dinarjev papirja za tiskanje in še mnogo drugih postavk iz vsakoletnega uvoza.

Vse to bi lahko producirali doma, pri čemer bi tisoči delavcev našli zaposlitev.

Da se razvijemo v močno, gospodarsko neodvisno enoto, je potreba, jačati domače tržišče, dvigati kupno moč naroda in ga navajati k temu, da prvenstveno krije svoje potrebe z domačim blagom. Tuji izdelki naj pridejo v poštev šele tam, kjer ni domačih proizvodov in kjer tudi niso danj pogoji za uspešen razvoj lastne produkcije.

Dodatno k tem izvajanjem, s katerimi so se strinjali tudi ostali predstavniki našega gospodarstva, naj omenimo, da je sicer prizadevanje za pospešeni izvoz žita uspelo tako, da danes nimamo več blaga za izvoz. Efekt tega prizadevanja pa se najjasneje kaže v tem, da znaša po vrednosti izvoz lanske pšenice pri vsem tem komaj 6,5% in koruze komaj 8% lanskega izvoza. Na drugi strani pa smo vsled tega v zadnjem času doživeli vsled izpraznjenih žitnic visoko naraščanje cen, ki ni v nikakem razmerju s svetovnimi cenami in ki ni pridelovalcem niti v najmanjšo korist, ker so svoj pridelek že davno prodali po tedanjih nizkih cenah.

Ponovno povdarjamo, da je ta politika prinesla korist samo velešpekulantom, žitnim veletrgovcem, ki so znali izkoristiti ugodnosti, namenjene pravzaprav masi, katero tvorijo mali ljudje. Danes se proti tem izkoriščevalcem ne upa nastopiti nikdo, dasiravno trpi radi desetorice privilegirancev štirinajst milijonov konsumentov.

Ker je bila vsa pozornost trgovinske politike osredotočena na žitni izvoz, so se nakopičile med drugim milijardne vrednosti v zalogah lesa in so bile vsled manjše pozornosti in naklonjenosti prizadete na eni strani vse druge gospodarske panoge, dasiravno znaša njih delež na lanskem izvozu nad 85% vrednosti; na drugi strani pa se je iz istega razloga popustilo pri zaščiti domače produkcije, vsled česar se je povečal uvoz tujih izdelkov in vsled omejitve obratovanja skrčilo število delavcev ter vzporedno padla kupna moč mase.

Novo smernice naše trgovinske politike kot najvažnejšega gospodarskega činitelja naj bi skrebele za uravnoteženje cen v državi, za razvoj produkcije in s tem za omejitev nepotrebnega uvoza; paralelno s tem bi se skrčilo število brezposelnih in okrepilo notranje tržišče tako, da bi bila država preustrojena v zares gospodarsko neodvisno enoto.

Tej številki smo priložili položnice, katerih naj se blagovolijo poslužiti oni p. n. naročniki, ki naročnine za naprej (in seveda še bolj nazaj!) niso poravnali! Ker so položnice priložene vsem številkam, so jih dobili tudi tisti p. n. naročniki, ki imajo naročnino že poravnano. Tem se zahvaljujemo, ostale pa nujno prosimo za hitro poravnavo!

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozličkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4
Prodaja na obroke

Razlike med borzno notacijo in reelno ceno lesa.

Notiranje lesnih cen na borzi ni važno samo za notranjo trgovino, temveč ima velik pomen tudi za inozemstvo, ker se vsak uvoznik iz strokovnega časopisja pouči o tržnih razmerah, zlasti o cenah na posameznih tržiščih, še predno se odloči za osebni obisk prodajalcev. Če se mu zdijo borzne notacije v eni državi ali v gotovem okolišu te države previsoke, se po primerjavi z notacijam na drugih borzah odloči za nakup rajše drugod.

Posebno velja to pravilo za manjše inozemske uvoznike, ki nimajo stalnih zvez, temveč so bolj navezani na osebne nakupe, ali na nakupe potom poedinih pismenih ofert. Zlasti pri nas so ti manjši uvozniki prav dober odjemalec, od katerega ima korist zlasti manjša in srednja lesna trgovina. Morda zadenemo vsled te izjave na stereotipni ugovor, da so kupčije z manjšimi uvozniki manj sigurne radi plačila. Današnje razmere, zlasti množeči se konkurzi raznih velikih inozemskih uvoznih podjetij pričajo ravno nasprotno. Redkokdaj in v povsem izjemnih slučajih se pripeti, da naš trgovec blago manjšim uvoznikom kreditira ali vsaj ne zavaruje plačilo na popolnoma zanesljiv način. Nasprotno pa uživajo večja podjetja vsled stalnih zvez skoraj vedno mnogo kredita. — Kateri izmed lesnih trgovcev še ni imel prilike beležiti velike izgube prav pri velikih uvoznikih navzlic stalnim zvezam in dobremu renomeju?

Manjši uvozniki so tedaj vsled rezerviranosti in previdnosti naših trgovcev na splošno celo boljši plačniki kot nekatere velike, renomirane uvozne tvrdke. Poleg tega pa manjši uvozniki navadno blago prevzamejo ali vsaj ogledajo na licu mesta pred nakupom, vsled česar so njih protesti glede kvalitete in drugih pogojev redkejši, posebno tam, kjer se je prodajalec za kupnino zadostno zavaroval. Redkejšje izjeme (vendar ne tako pogoste kot pri velikih uvoznikih) iz-

hajajo iz nepoučenosti in konservativnosti naših lesnih trgovcev, ter so vsled tega sicer draga, a potrebna šola za tiste, ki so mnenja, da jim tuji nasveti in še posebej nasveti strokovnega tiska niso potrebni.

Vendar, da preidemo k primerjavi nekaterih borznih in reelnih cen za važnejše vrste našega izvoznega lesa:

Trame, merkantilne, monte notira borza 180—200 Din za m³ fko vagon, nakladalna postaja. Reelne cene so faktično nekaj nižje; saj plačujejo izvozniki blago v ljubljanski okolici, kjer je konkurenca precej močna po približno 4 Din kub. čevelj in le v redkejših primerih nekaj malega več, čisto pa celo manj. V Ljubljani se nudi izžansko blago postavljeno na skladišče z mestno uvoznino vred po 6 in po 5 Din kub. čevelj. Franko vagon, pariteta Rakek pa se z lahkoto po 180 Din m³ dobi celo manj komplicirane dobave po notah.

Škorete notirajo na borzi franko vagon, nakladalna postaja (konično blago) od 400—460 Din za m³. Pariteta Rakek, vagon pa se nakladajo škorete po 380—420 Din. Colarice se nakladajo po 300—325 Din in celo nižje, dočim se ostalo, zlasti zidarsko in podmerno blago dobi celo od Din 250 naprej. — Gorenjsko mizarско blago — smreka doseza pri 25 mm ceno 350 Din, dočim se za slabejše in podmerno blago sklepajo kupčije po 270 Din za m³. Morali 70×70 (računano za 68×68) imajo ceno 380 Din, fko vagon za gorenjsko blago.

Tudi pri hrastu, kjer so sicer kvalitetne razlike veliko večje in vsled tega tudi točna beležka cen otežkočena, ne odgovarjajo cene današnjim tržnim prilikam. Borza notira neobrobljene plohe, merkantilno blago — 800—850 Din, dočim velja v prosti kupčiji povprečna cena za blago, odgovarjajoče tej označbi 600—680 Din za m³.

Priznamo, da ima višje notiranje na borzi svoj pomen, zlasti za gotove tvrdke. Vendar je škoda, ki nastane

vsled tega, da se borzne cene ne revidirajo ob vsaki izpremambi, večja — zlasti za večino — kakor korist poedinih tvrdk; poleg tega pa negib-

nost borznih cen povzroči med lesnimi trgovci še danes zmedo, dasiravno se vsled starih izkušenj ne ozirajo več mnogo nanje, kar tudi ni prav!

Uprava trgovlne.

(Nadaljevanje.)

11. račun investicij, če ga vodimo ločeno za razne naprave, katerih vrednost ni trajna ali pa je podana možnost, da te investicije ne ostanejo vedno last trgovca.

12. račun obratovalnih stroškov, če ga vodimo ločeno od računa blagovnih stroškov, kar je priporočljivo le za velika podjetja.

Tudi za račun najemnin in zavarovalnin, morda tudi za davščine obstoje ponekod ločeni računi, dasiravno spadajo po svojem značaju te vsote v račun režije (davščine in zavarovalnine), oziroma v račun blagovnih stroškov (najemnine) ter tvorijo posamezne oddelke glavnega računa režijskih ali blagovnih stroškov v razdelniku za stroške, o katerem vodstvu smo govorili že pri običajnem trgovskem knjigovodstvu.

Sledijo morda še drugi računi, ki jih vsled njih posebnosti vodimo poleg običajnih glavnih računov, kakor: račun vrednostnih papirjev, račun obresti in slično.

Pri podjetjih, ki imajo obliko trgovske družbe, moramo seveda izkazati tudi prometne podatke za račun družabnikov, dalje za družbeno glavnico in za eventualne račune rezervnih fondov.

Prometni račun zaključuje med izdatki kot zadnja postavka zopet račun blagajne, izkazujoč zaključno blagajniško stanje na dan sklepa poslovnega leta.

Sešteti vsoti obeh stolpcev morata izkazovati ene in iste skupne vsote. V slučaju, da vsoti ne soglašata, je to znak, da nekaterih podatkov nismo pravilno zabeležili, ali pa smo pozabili vključiti zneske iz kateregakoli računa.

Običajne pogoške so, da se pri sestavljanju prometnega računa vključijo vsota v napačni stolpec (med prejemke mesto med izdatke in obratno).

Ker je prometni račun podlaga za sestavo računov zgube in dobička ter bilance, ga moramo spraviti najprej v popolno skladnost in nam v tem slučaju ne preostaja drugo kot ponovna izračunava vseh prometnih podatkov, dokler ne ugotovimo napake.

Sestava računa zgube in dobička in bilance.

Sestavo letnega računskega zaključka si olajšamo in tudi omogočimo hitro kontrolo posameznih napak, če vzoredno s sestavljanjem računa denarnega prometa izračunavamo in zabeležujemo tudi podatke posameznih postavk za račun zgube in dobička ter za račun bilance.

V ta namen si na posameznih papirjih izračunavamo podatke računov v glavni knjigi ter odločimo, kaj spada v račun prometa, kaj v račun zgube in dobička ter kaj v račun bilance.

Tako bomo n. pr. nekatere račune na papirju zabeležili sledeče:

R a č u n b l a g a j n e :

Iz glavne knjige izvlečemo sledeče postavke:

1. stanje začetkom leta	Din
2. prejemki (debet)	>
Skupaj (prva vsota)	Din
3. izdatki (kredit)	Din
4. stanje koncem leta	>
Sešteto = enako prvi vsoti	Din

Začetno in zaključno blagajniško stanje sta, kakor opisano, podatka za sestavo prometa, zaključno stanje pa je poleg tega tudi podatek za vpis v bilanco kot aktivna postavka.

(Dalje sledi.)

Pridobivajte nove naročnike!

Gospodarske beležke.

Nekaj podatkov iz zadnjega ljudskega štetja.

Zaključeni podatki zadnjega ljudskega štetja izkazujejo, da se je število prebivalstva Jugoslavije tekom zadnjih desetih let pomnožilo skoraj za dva miliona ter znaša 13,929.988 prebivalcev.

Na posamezne banovine odpada:

	Prebivalstvo	Naseljenost na 1 km ²
Dravska	1,120.549	70'32
Savska	2,603.633	70'16
Vrbavska	1,088.190	40'54
Primorska	882.920	45'19
Drinska	1,693.073	57'24
Zetska	910.530	29'61
Dunavska	2,310.220	70'60
Moravska	1,452.967	55'42
Vardarska	1,656.348	42'60
Beograd	291.738	1205'53

Glede naseljenosti so na prvem mestu Dravska, Savska in Dunavska banovina, ki imajo skoraj enako število prebivalstva na kvadratni kilometer. Najslabše je naseljena Zetska banovina.

Agrarna reforma.

Kralj je podpisal zakon o likvidaciji agrarne reforme, na podlagi katerega se v Dravski banovini in v nekaterih srezih Savske banovine smatra za veleposestvo premoženje z nad 130 kat. orali kákršnekoli skupne zemljiške posesti. Velikost veleposestev v ostalih delih države je različna ter se ravna po krajevnih in terenskih razmerah.

Predelava slabih vin v špirit.

Zagrebske »Novosti« prinašajo obširen članek, v katerem se zavzemajo za omiljenje naše vinske krize potom predelave slabih vin, zlasti »šmarnice«, ki itak ne more več priti v poštev na svetovnih tržiščih, v špirit. Ta vinski destilat naj bi se poleg običajne predelave v likerje in vinovec uporabljaj tudi kot primes k benčinu za pogonsko sredstvo, kar je v drugih državah že v rabi. V Zagrebu se mudi madžarski strokovnjak, ki je izjavil, da je potom vinske destilacije kriza na Madžarskem znatno popustila ter priporoča tudi našim vinogradnikom isto pot.

Vinarska in sadjarska razstava.

Na občnem zboru Glavne zveze vinogradnikov in sadjarjev dne 20. t. m. v Beogradu je bilo med drugim sklenjeno, da se vrši v dneh 19. do 21. septembra v Beogradu vsedržavna vinska in sadna razstava.

Občni zbor je sprejel tudi obširno resolucijo za znižanje davčnih bremen.

Kdo je upravičen maksimirati cene za živila?

Ministrstvo za socialno politiko je razposlalo dne 16. t. m. banskim upravam pojasnilo, da na podlagi zakona o pobijanju draginje pri živilih upravna oblastva niso upravičena določati maksimalnih cen, pač pa jim pristoji pravica prijave kršitev tega zakona policijskim oblastim, odnosno sodišču.

Pred izpremembo zakona o poravnava.

Vsled interpelacij in resolucij od strani gospodarskih organizacij se vrši v teku julija v Beogradu konferenca predstavnikov našega gospodarstva, ki bo razpravljala o potrebnih izpremembah dosedanjega zakona o prisilnih poravnava izven konkurza, pri čemer se bo upoštevala zlasti potreba večje zaščite upnikov in skoraj gotovo določil tudi višji pcnudek za poravnavo.

Kovanje zlatnikov.

Finančni minister je izdal pravilnik za kovanje jugoslovanskih zlatnikov s sliko kralja in kraljice.

Schmoll
Pasta

je pri nas in v tuzemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

Svetovna produkcija poljedelstva.

Mednarodni statistični urad za poljedelstvo v Rimu je izdal statistiko, ki izkazuje sledečo svetovno produkcijo poljskih pridelkov v letih 1929 in 1930 izraženo v številu desetonskih vagonov:

	1929	1930
pšenica	9,426.890	10,090.010
rž	2,552.280	2,530.760
oves	3,305.180	5,300.670
koruza	8,797.890	7,062.400
riž	7,225.190	7,648.320
krompir	15,149.970	14,480.280
sladk. pesa	5,642.240	7,689.830
volna	486.480	485.380
lan	22.220	17.680
konoplja	12.930	12.850
tobak	102.930	114.720

Letos se pričakuje zopet povečanje skoro pri vseh vrstah poljskih pridelkov.

Naš vinski izvoz na Češkoslovaško.

Dasiravno znaša naš izvozni kontingent vina na Češkoslovaško 240.000 hl letno, uvažamo tja le 30.000 hl ali komaj osminko kontingenta. Češkoslovaška pridelala letno okoli 550.000 hl, uvozi pa okoli 250.000 hl iz inozemstva. Glavni vzrok, da je prodaja naših vin na Češkoslovaško tako otežkočena, tiči v ogromnih carinah. Dočim se tam domače vino prodaja po 200 do 250 Kč, znaša carina na naše vino sama 210 do 353 Kč. Poleg prohibitivnih carin pa se vlada poslužuje tudi vseh mogočih drugih propagandnih sredstev za konsum domačih vin. Naš vinski izvoz se pri teh razmerah tudi ob »najugodnejših« trgovinskih pogodbah seveda ne bo mogel nikdar razviti.

Posojevanje kotlov za žganjekuho.

Finančno ministrstvo je izdalo naredbi, s katero se obdavčuje posojevanje kotlov za žganjekuho, če se tako posojevanje vrši obrtno. Od obdavčbe so izvzeti slučajji, kadar gre za slučajno (ne obrtno) posojilo kotlov. Večkratno posojevanje pa, če tudi se ne vrši obrtno, bodo smatrali organi finančne kontrole za obrtno posojanje.

Trgovci in konsumne zadruge.

Dne 17. t. m. se je pred sarajevskim okrožnim sodiščem vršila prva razprava glede tožbe sarajevskih trgovcev proti tamošnji Nabavljalni zadrugi državnih uslužbencev, ker se jo dolži, da je prodajala blago tudi nečlanom. Razprava je bila radi zaslišanja novih prič preložena.

Znižane tarife za uvoz dalmatinskega cementa v Slovenijo.

Naše železniške tarife za prevoz cementa so bile doslej tako visoke, da smo dalmatinski cement dobivali preko Trsta, ker je bil prevoz po italijanskih železnicah do meje Slovenije deležen znatnih olajšav. Novoobjavljena tarifa naših železnic pa je tako znižana, da bo od slej prevoz dalmatinskega cementa preko Sušaka cenejši.

Železniška proga Bakar—Bakar luka

se svečano otvarja in izroča prometu na Vidov dan.

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE

Okusna in zdrava

je

KOLINSKA KAVA

Извоз vina preko Maribora.

V maju je bilo preko mariborske pregledne postaje izvoženih 1622 hl vina. Večina je šla v Avstrijo, manj v Nemčijo in na Češkoslovaško.

Slab položaj velemanufakturnistov v Zagrebu.

»Jugoslovenski Lloyd« poroča, da se štiri zagrebške tekstilne veletrgovine pripravljajo k likvidaciji, ker so današnje tržne razmere tako slabe, da slabše ne morejo biti. Sicer je res, da je število velemanufakturnistov preveliko, vendar pa je k temu največ pripomogla okolnost, da si tekstilne tvornice vedno bolj iščejo direktnega stika s konsumentami samimi, kar občuti močno tudi nadrobna trgovina s tekstilijami.

Dvajsetletnica Državne obrtne šole.

V dneh 25. do 28. t. m. proslavi Državna obrtna šola v Ljubljani dvajsetletnico svojega obstoja. Proslava bo združena z razstavo del gojencev obrtne šole.

Občni zbor celjskega gremija.

Dne 2. julija ob osmih se vrši v celjske »Narodnem domu« osmi redni občni zbor Sreskega gremija trgovcev v Celju.

Propaganda za domače proizvode.

Udruženje trgovcev v Splitu se je odločilo, da o priliki sokolskega zleta v dneh 20.—30. t. m. napravi propagadno akcijo za prodajo domačih proizvodov po vzorcu zadnjega zagrebškega propagandnega tedna.

Ustanovljeno 1857

Franc Klemenc

tovarna salam in konzerv

Vič pri Ljubljani

Telefon 2785

Zahtevajte cenik!

Po širnem svetu.

Trockij o sovjetski pjatiletki.

Eden glavnih tvorcev boljše vizma v Rusiji, izgnani Trockij, je o priliki objave načrta za novo gospodarsko petletko izrazil o tem projektu uničujočo sodbo, poudarjajoč, da je to samo reklama za sedanji režim, kajti uspehi dosedanje, komaj tri leta trajajoče petletke so ob skrajnih naporih in izmozgavanju mas dosegli jedva 13—28% načrtoma določenih količin. Novi načrt je samo varanje mas, ki so vsled slabega položaja tako vznemoljene, da se navzlic terorističnim vladnim metodam pojavljajo vedno resnejši incidenti.

Nazadovanje prometa v Trstu.

Podatki blagovnega prometa v Trstu za prve štiri mesece letos izkazujejo 1,136.000 ton, dočim je lanski promet znašal v istem času 1,560.000, predlanski pa 1,760.000 ton.

Bančna kriza v Ameriki.

o kateri poročamo v zadnji številki, vzvema vedno večje dimenzije. Sedaj je ustavila plačila že tretja velika banka »Scurty and Trust Company« v Newyorku, ki spada med največje ameriške denarne zavode. Po izjavi vodstva stoji zavod prav dobro ter ga je k temu činu prisilil naval dvigovalcev, ki so izgubili zaupanje v njegovo solidnost.

Novo omejitve za uvoz v Avstrijo.

Avstrijska vlada je dobila pooblastilo, da sme v sporazumu z državnim gospodarskim odborom prepovedati uvoz poljskih pridelkov iz onih držav, s katerimi nima sklenjenih trgovskih pogodb. Prepoved se nanaša tudi na les.

Starostno zavarovanje v Švici.

Švicarski parlament je dne 19. t. m. sprejel z veliko večino načrt zakona o splošnem starostnem zavarovanju.

Trgovinska zbornica balkanskih držav.

Države balkanskega polotoka zbirajo osnove za ustanovitev skupne trgovinske zbornice. Za julij je določen sestanek delegatov v Atenah, ki bo sklepal o tem projektu.

Čehoslovaško-madžarska carinska vojna.

Posledice že šesti mesec trajajoče carinske vojne med tema dvema državama se najjasneje kažejo v vrednosti medsebojnega trgovanja. Izvoz iz Madžarske na Čehoslovaško je v prvih štirih mesecih letos znašal 40 milijonov (lani v isti dobi 291 milijonov) Kč, uvoz iz CSR na Madžarsko pa v isti dobi letos 108 (lani 310) milijonov Kč.

Kakor kaže, sta se obe stranki tega nekoristnega položaja že naveličali ter se pričnejo najbrže že v prvi polovici julija razgovori za sklep nove pogodbe.

Nov političen kurz v Bolgariji?

Pri zadnjih državnozborskih volitvah je ostala stara bolgarska vlada, ki je stala pod vplivom makedonstvujuših in ti zopet pod njenim protektoratom, v veliki manjšini, vsled česar je podala ostavko. Dasiravno se uradno zatrjuje, da bo tudi nova vlada, ki naj jo sestavi dosedanja opozicija, imenovana na ustavni način, se javnost vendarle še ne more otresti domneve, da pride v Bolgariji prej ali slej vsled tega prevrata do teroristične diktature manjšine (makedonstvujuših) po vzorcu laškega fašizma, s katerimi imajo ti prav dobre zveze.

Moratorij za nemške reparacije.

Amerika je predlagala. Evropskim državam, naj v svrhu gospodarske obnove Nemčije dovolijo enoletno odgoditev plačil in stvarnih dajatev na račun reparacij. Predlog je še vedno predmet razpravljanja in zlasti Francija ni mnogo naklonjena temu projektu, ki bi tudi za našo državo pomenil znatno izgubo.

40.000 vreč kave v morju.

Sindikati za zaščito kavnih cen v Braziliji je odločil vreči v morje 40.000 vreč brazilske kave, da se obdrži cena na sedanji višini.

Pogajanja s Turčijo.

V prvi polovici julija pričnejo pogajanja za sklep trgovinske pogodbe s Turčijo, ki jih bo za našo državo vodila ista delegacija, ki se pogaja sedaj na Dunaju.

Brezposelnost v svetu.

Radi sezonskih del beleži svetovna statistika nekoliko nazadovanja brezposelnosti, vendar pa je v primerjavi s kritičnim lanskim letom položaj vsepovsod letos slabejši.

V Italiji se je v maju število brezposelnih zmanjšalo od 671.000 na 636.000.

Na Češkoslovaškem je brezposelnost popustila za 50.000 oseb ter izkazuje koncem maja 248.000 nezaposlenih.

V Angliji so za brezposelne predvideni novi krediti, ker se število tudi ob sezoni noče skrčiti.

Francija je razmeroma dobra, pač pa beleži močne stavke kot posledico mezanega gibanja.

V Južni Ameriki je položaj naravnost obupen ter so posebno naši izseljenci težko prizadeti, ker so naši podjetniki prodali svoje solitrne rudnike, vsled česar se naši delavci trumoma odpuščajo.

Italijanski in francoski industrijalci v Rusiji.

V Moskvo je prispela skupina italijanskih industrijcev, ki jo je sovjetsko časopisje navdušeno pozdravilo kot predhodnico poglobitve medsebojnih trgovinskih zvez.

Dne 15. t. m. pa je odpotovala v Rusijo tudi večja skupina francoskih industrijcev.

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v Grosupljem.

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a Vam zagotovilo trajen dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

Nemška zunanja trgovina v maju.

Pravkar objavljeni podatki nemške zunanje trgovine za mesec maj izkazujejo v primerjavi z aprilom (v milijonih mark) sledeče številke:

	april	maj
izvoz	818	747
uvoz	654	585
aktivnost	164	162

Po obsegu se je zunanja trgovina Nemčije v maju znatno skrčila. Aktivnost je samo navidezna, ker znaša vrednost izvoza na račun reparacijskih dobav v maju okoli 200 milijonov mark.

Pred krizo v nemških ladjedelnicah.

Vsled pomorske krize sta družbi »Severonemški Lloyd« in »Hamburg-Amerika« odpovedali gradnjo dveh že naročenih velikih preoceanskih parobrodov, vsled česar grozi v ladjedelnicah v Bremenu delavstvu povečana brezposelnost.

Pogajanja med Avstrijo in ČSR zopet prekinjena.

Ponovno započeta pogajanja za sklep nove trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Avstrijo so zopet prekinjena, dokler se ne konstituirajo nova avstrijska vlada.

Novi baisse italijanskih paroplovnih družb.

Na milanski borzi so pretečeni teden oživila papirji italijanskih paroplovnih družb ponovni padec. Med drugim je padla Navigazione Generale Italiana od 291 na 270 lir, dočim znaša nominala 500 lir.

Povišanje carin na avtomobile v ČSR.

Da podpre domačo avtomobilsko industrijo je Čehoslovaška znatno zvišala uvozne carine na avtomobile. Inozemski zastopniki pa so navzlic temu izjavili, da bodo prodajali avtomobile po dosežanih cenah. Dočim trdi ena prizadeta stran, da gre v tem slučaju za avtomobilski dumping, se sklicuje druga stran na neumestnost prohibitivnih carin ki v splošni krizi neugodno vplivajo na gospodarski položaj.

Poljska ripravlja povišanje carin za vse predmete našega uvoza.

V nasprotju s prizadevanjem vseh držav za znižanje carin pripravlja Poljska povišanje carin za vse tiste vrste poljskih proizvodov, ki so edini predmet našega že itak pičlega uvoza, dasiravno smo poleg tega v trgovini s Poljsko občutno pasivni.

Povišanje se pripravlja zlasti na sadje tako za jabolka od 18 oziroma 40 na 85 oziroma 110 zlotov, za sveže slive od 12.50 na 85 do 110, za črešnje od 40 na 200, za koruzo od 6 na 11, za fižol od 6 na 12, za kašo od 11 na 24 zlotov, poleg tega pa se naj uvede nova carina za zelenjavo 12 in za oves 17 zlotov.

Te carine so že sedaj dva do trikrat višje kot jih ima tako agrarno zaščitena Čehoslovaška. Po novem povišanju pa bi bilo naše blago popolnoma izključeno od uvoza na Poljsko.

Čehoslovaška zunanja trgovina.

Zaključek za prvih pet mesecev letos izkazuje v čehoslovaški zunanji trgovini sledeče vrednosti v milijonih Kč: izvoz 5.380, uvoz 4.600, aktivnost 780. Lani v istem razdobju je znašal izvoz 7.250, uvoz 7000 in aktivnost 250. Obseg zunanje trgovine se je tedaj skrčil, njena aktivnost pa zrastle.

Čehoslovaško združništvo.

Iz objavljenе statistike posnemamo, da je koncem pretečenega leta na Čehoslovaškem obstajalo 11.029 zadrug, ki so včlanjene v 12 združniških zvezah.

Po posameznih vrstah odpada 5853 na kreditne, 351 na konzumne, 416 na mlekarske, 65 na mlinarske, 1935 na strojne, 180 na stavbne, 36 na tekstilne in 1120 na skladiščne zadruge.

V zadrugah je naloženih 7.088 milijonov Kč vlog ter razpolagajo te zadruge z 166 milijonov Kč rezervnih zakladov. Obrestna mera za vloge je $3\frac{3}{4}\%$ do $4\frac{3}{4}\%$ za posojila pa 5% do 7% (na Slovaškem tudi do 8%). Razmerje obrestne je tedaj mnogo pravičnejše in res bolj zadružno kot pri nas.

Deficit v belgijskem proračunu.

Proračun Belgije za leto 1931 izkazuje 1 milijon frankov deficita.

PREFERENČNE CARINE ZOPET NA VIDIKU.

Že pokopana ideja o stvaritvi carinskega premirja pričinja znova oživljati v formi preferenčnih carin, o katerih smo že mnogo govorili. Te carine naj bi se uveljavljale v mednarodnem trgovanju med agrarnimi in industrijskimi državami. Prve naj bi dale drugim ugodnost za uvoz industrijskih izdelkov, industrijske države pa agrarnim za uvoz agrarnih produktov.

Tudi načrt splošnega uveljavljanja preferenčnih carin za srednjeevropske države na podlagi nekake kolektivne pogodbe je propadel. Pač pa opazamo v vseh novejših trgovskih pogodbah, ki so doslej slonele na sistemu najvišjih carinskih ugodnosti, sistematično uvajanje preferenčnih carin — za sedaj še na prikrit način v obliki premij, ki jih kasneje pogodbene države medsebojno obračunavajo.

Dne 25. t. m. pa prične v Ženevi zasediti odbor za evropsko unijo, ki bo ob tej priliki tudi podrobneje obravnaval vprašanje razmerja med evropskimi agrarnimi in industrijskimi državami. Poučeno rancosko časopisje trdi da bo Francija predlagala uvedbo preferenčnih carin med industrijskimi in agrarnimi državami potom poedinih dvostranskih pogodb.

Ker se istočasno vrši v Ženevi tudi mednarodna konferenca agrarnih držav, je verjetno, da pride že tedaj do razgovorov in sklepa glede javljenega odkupa našega žita od strani Francije na podlagi uvedbe preferenčnega carinskega sistema, če ne bodeta tudi obe najavljeni konferenci sledili tradiciji dosedanjih in se zopet zaključili — brez uspeha.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	276.20	275.25
1 ameriški dolar	56.75	56.40
1 avstrijski šiling	8.—	7.94
1 belga	7.90	7.85
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslovaška krona	1.082	1.07
1 francoski frank	2.22	2.21
1 italijanska lira	2.97	2.95
1 grška drabma	—736	—73
1 nemška marka	13.50	13.44
1 madžarski pengő	9.90	9.82
1 romunski lej	—338	—33
1 španska peseta	5.58	5.58
1 danska krona	15.20	15.12
1 švicarski frank	10.95	10.96
1 hol. goldinar	22.80	22.75
1 turška lira, papir	26.75	26.90
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.45	56.42
1 norveška krona	15.21	15.23
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 argentinski pezos	17.30	17.25
1 švedska krona	15.22	15.20
1 egiptovski funt	283.30	283.30
1 albanski frank	10.85	10.80

Razen manjših korektur ni nobenih znatnejših sprememb.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 404—404.50, 7% Blairovo posojilo 80.50 do 81, 8% Blairovo posojilo 90.50—90.85, 7% investicijsko posojilo 86—87, tobačne srečke 36—42, 4% agrarne obveznice 49—51, begluške obveznice 63—65, Rdeči križ 25 ponudba, posojilo državne hipotekarne banke 80.80—81.25 Seligmanovo posojilo 82—83.

Stanje državnih papirjev je ob slabejši tendenci skoraj neizpremenjeno. Močno so porastle tobačne srečke, ki so tekom tedna poskočile za 11 do 17 točk. »Rdeči križ« pa, ki je edino predmet ponudbe, beleži nazadovanje za 19 točk.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120—povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 950—960, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 258—260, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice večje 120—povpraševanje, Narodna banka 6500 povpraševanje, Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36—37.

»Trboveljska« je bila predmet živahnih kupčij ter se je tekom tedna dvignila za 28 točk tedaj za 8 točk višje kot je znašal padeč pretečeni teden.

Ali ste poravnali naročnino?

Tržna poročila.

Kovinsko tržišče.

Londonska kovinska borza notira sledeče cene v funtih za tono:

Baker je šel tekom meseca navzdol (od 35.75) na 33.50.

Cin notira 105.25, dočim je začetkom meseca notiral 103.65.

Cink, ki je pred tremi tedni zdrknil navzdol (na 9.94), se je zopet popravil in beleži ceno 10.30 za promptno dobavo.

Aluminij ima stalno ceno 85.

Svinec je tekom meseca šel sicer nekoliko navzdol, a se je zopet ustalil na stari ceni 10.30.

Kositer je kazal nagibanje navzgor, a je koncem meseca na stari ceni 104.50.

Antimon notira ob mirnem tržišču 42.50 za angleško ter 19.25 za kitajsko blago.

Ruski bombaž v Evropi.

Na Dunaju se mudi sovjetska trgovinska komisija, ki proučuje možnosti plasiranja bombaža v srednjeevropskih državah. Ruski bombaž je za 5% cenejši kot ameriški in je prodrl že v Italijo ter Anglijo, na trgu v Bremenu pa je docela iztisnil ameriško blago.

Sirove kože.

Naše tržišče sirovih kož stoji pred polomom, kar je posledica trmoglavosti zlasti zagrebškega in šabačkega mesarskega udruženja, ki navzlic brezuspešnim aukcijam in vedno bolj napolnjenim zalogam še vedno vztrajajo na ceni, katera je za polnih 50 procentov nad svetovno pariteto. Dasiravno so cene tekom zadnjih dveh mesecev padle za 40 odstotkov, ni kupcev, ker so si domači usnjarji zaloge napolnili s cenejšim prekomorskim blagom, tako da danes nimajo več potrebe po domačem blagu.

Danes se gibajo cene govejih kož za 1 kg v višini 7—8 Din, soljenih 8—9 Din; srbske in bosanske so za 8—10% cenejše; telečje kože notirajo 12—13 dinarjev, soljene 14—15 Din, brez glave 14—15, soljene brez glave 16—17 Din.

Jajca.

V inozemstvu se spričo naraščanja cen opaža (zlasti v Nemčiji) slabejša tendenca ter gre naše blago sedaj večinoma le v Švico in Italijo. Za Italijo se za štajersko blago doseže cena 360 do 365 lir, za ostalo jugoslovansko blago pa 320 do 325 lir — pariteta Postojna.

Pri nas so šla jajca nekoliko navzgor, ker je med nakupovalci precej konkurence, ter se plačujejo povprečno po 65 par komad.

Usnje.

Na tržišču usnja se še ne pozna padanje cen tako občutno kot pri sirovih kožah. Vendar naravnost katastrofalno nazačuje konsum, kar zadaja trgovcem resne skrbi. Ena večjih zagrebških usnjarskih tvrdki je vsled tega doživela polom. Tudi naše večje tvornice so pričele z velikimi omejitvami in redukcijami. V veletrgovini še giba cena kravjih kruponov v višini 45—50 dinarjev, prekomorskih pa 35—40 dinarjev.

Žito.

Na ljubljanski borzi, pa tudi na ostalih borzah v državi se pri žitu tekom tedna ni nič izpremenilo, kar je v močnem nasprotju z dejstvom, da se je na zadnjem sejmu v Mitrovici prodajala pšenica iz prve roke po 150 do 165 Din, dočim se je tam še pred tednom dosegla cena 180 do 200 Din za 100 kg. Padec znaša tedaj 30 do 35 Din! — Če primerjamo te cene z notacijo na borzi, je razlika neumevno visoka.

Krasne vence

za birmo kakor tudi šopke, vence za neveste, ročne šopke, razno cvetlično listje, nagrobne vence izdeluje in nudi po najnižji konkurenčni ceni

Rado Pregrad

Industrija umetnih cvetlic

Podčetrtek Dravska banovina

Edino domače večje slovensko podjetje te vrste.

Živina.

Na naših domačih trgih ni tekom tedna znatnih sprememb, ki bi pomenjale trajno zvišanje ali znižanje cen. Kupčija je vsled vročine bolj mrtva in sejmi slabo obsikani. Pač pa se je pretečeni teden prodalo okoli 200 glav montafonske plemenske živine za južne kraje naše države, ki se je plačevala povprečno po 13 do 15 Din za kg žive teže.

Na zagrebškem trgu so cene ob nestalni tendenci neizpremenjene razen pri **teletih, ki so občutno padla** ter so se plačevala živa po 6—7 Din, zaklana pa po 7—8 Din za kg.

Perutnina.

V Osjeku so na zadnjem trgu veljale za perutnino sledeče cene, katerim v primerjavo dodajamo v okleparju cene na sarajevskem trgu. Za par se je plačevalo: piščancev malih 15 do 20 Din (Sarajevo 20—50), večjih 25—35; par kokoši majhnih 38—40, večjih 40—45 (Sarajevo 40—60); par rac 35—40 (30—70). Osješke cene so tedaj mnogo nižje od sarajevskih, darsiravno velja Bosna za eno najboljših tržišč za perutnino.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

PAPIR.

Na tržišču papirja se opaža občutno nazadovanje potrošnje. Nekateri so mnenja, da je poraba papirja padla za približno 30%. Navzlic temu pa so šle cene šele sedaj nekoliko navzdol, kjer se šele sedaj nekoliko navzdol, in sicer posebno pri ovojnem papirju, kjer se zmanjšanje porabe najmanj občuti. Cena je šla tu navzdol za 8—10%. Razmere pa kažejo, da je pričakovati v najkrajšem času tudi znižanje cen pri vseh ostalih vrstah papirja.

Naš »en gros« trg beleži za dobave do 500 kg sledeče cene za 1 kg: koncept prepognjen 9 Din, odprt 8.60 Din; navadni tiskovni papir polklejen 7.60, klejen, nesatiran 7.20; plakaterski (afi-

šni) papir, barvan 11; Kulürpapier 11.50; karton za dopisnice v barvah 11; Superiorpapier 6.50—8.50; sivi ovojni papir (šrenc) 6.50; Bankpostpapier, liniran 16; dokumentni brez les. primesi 11.90; najfinejši beli kancelijski papir (patent) 5.75; »Havana« 11; najfinejši beli za knjige 13.50; risalni 14.50; beli Pellure 14.50; »Bankpost« prepognjen 15.25. Pri nabavah nad 500 kg 3—6% popusta.

Inozemska zastopstva beležijo sledeče cene: Najfinejši Bristol karton v barvah 16—17 Din; beli 15—16 Din; najfinejši knjižni iz cunj 16—17; najfinejši »Pellure« beli 15—16; barvani 16—17; fini beli Bankost 13.50—15; najfinejši Bristol Bankpost 15.50—16.50 Din kg.

AMERIŠKO TRZIŠČE.

Ameriške blagovne borze beležijo sledeče cene (v oklepajih dodajamo cene preg tednom):

Zito je na čikaški borzi tekom tedna pri vseh vrstah navzlic dobro stoječi in deloma pričeti žetvi znatno porastlo v ceni ter notira v centimih: pšenica za bušel (27.21 kg) 59.37 (pred tednom 57.75). Ostala žita za bušel (25.40 kg) notirajo: koroza je poskočila (od 57) na 59.12; rž beleži porast (od 36) na 38.75; tudi oves se je dvignil (od 25.62) na 27.25 centima za bušel.

Bombaž beleži tudi znaten porast na newyorški borzi ter notira 9.75 (pred tednom 8.65) centima za libro (0.45 kg).

Kava pa, ki je pretečen teden porastla, je tekom tedna zopet padla pod ceno, ki jo je notirala pred 14 dnevi. New York notira za vrečo: »Rio« No.7 6.12 dolarja (pred tednom 7 dol.) »Santos« je padla (od 10.10) na 9.08 dolarja za vrečo. Nazadovanje znaša približno 10 odstotkov.

Lesno tržišče.

Izsekava po lubadarju napadenih gozdov.

Banska uprava v Drinski banovini je naložila občutne kazni onim podjetjem, ki niso striktno izvršila odredbe o izsekavi po lubadarju napadenih stebel. Podjetja so se zagovarjala, da je to nemogoče, ker samo po lubadarju napadeni les presega celokupno letno kapaciteto njihovih žag in bi naredbe tudi pri velikih stroških in škodi ne mogli izvršiti. Ministrski svet je kazni navzlic temu potrdil. Ni izključeno, da si oškodovana podjetja ne poiščejo sodno zaščito.

Naš izvoz lesa preko Soluna.

Preko naše svobodne cone v Solunu smo lansko leto izvozili 5.684 ton drv, 4.109 ton gradbenega lesa in 134 ton oglja. Izvoz lesa preko Soluna je razmeroma majhen, ker konvenira ta pot samo za majhen del naših najjužnejših krajev.

Dobave.

380 kub. metrov jamskega lesa nabavi do 9. julija Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju.

730 kub. metrov mehkega gradbenega lesa nabavi do 18. julija Direkcija drž. železnic v Zagrebu.

50.000 tekočih metrov jamskih krajinikov nabavi do 2. julija Direkcija drž. rudnika Vrdnik.

Podrobnejši pogoji pri Zbornici TOI.

Dražba hrastovine.

Na zadnji dražbi hrasta na panju pri Direkciji šum v Beogradu se je dosegla cena 110 Din za prost. meter tehničnega lesa ter 12 Din za prost. meter nesortiranega lesa za kurjavo.

Mednarodna konferenca lesnih izvoznikov.

Te dni zaseda v Varšavi prva konferenca lesnih izvoznikov severoevropskih držav, pri kateri sodeluje poleg Poljske, Finske, Švedske in Norveške tudi Sovjetska Rusija.

Novi minister za šume in rude.

Pri preosnovi vlade je bil dosedanji minister za šume in rude g. Dušan Serbec imenovan za gradbenega ministra ter na njegovo mesto postavljen doktor Stanko Šibenik.

Poljska oddaja svoj lesni izvoz v zakup.

Poljski strokovni listi prinašajo vest, da se vlada pogaja z inozemskimi skupinami, katerim namerava oddati v eksploatacijo celokupni izvoz lesnih proizvodov iz državnih gozdov. Evidentno gre za kredite v obliki nekakega monopolskega posojila.

Za znižanje sezonskih tarif za drva.

Na skupščini Saveza lesnih industrijcev in trgovcev v Zagrebu dne 22. t. m. je bila med drugim sprejeta tudi resolucija, s katero se naproša vlada, naj zniža železniške tarife za drva v sezonski dobi.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Tendenca na lesni borzi se ob neizpremenjenih cenah označa še vedno za slabo.

Sklepov ni, pa pa več eksekutivnih prodaj.

Išče se sledeče blago:

Bukovi testoni, 20 mm debeline, $\frac{2}{3}$ širokih, $\frac{1}{3}$ ozikih; cena fob Sušak.

2000 m³ jamskega lesa, od 2 do 6 m dolžine, od 12 do 16 cm debeline, smreka, jelka in mecesen, po možnosti suho blago. Cena franko vagon nakladalna postaja z navedbo

iste in z označbo teže m³. Cena naj se glasi za 10 kg in za 1 m³.

150 m³ desk, smreka, jelka, paralelnih, ostrorobih, očeljenih, 12 mm debeline, od 70 cm naprej in sicer: 0:70, 1:40, 2:10, 2:80, 3:50 in 4:20 m, širine od 8 cm naprej, vendar čim manj 8 in 9 cm širine. Dobava do 20. julija t. l. Ponudbe franko vagon nakladalna postaja.

1 vagon bukovih moralov, I.—II., ostrorobih, 58 mm, natančnih, z dolžitvijo nekaj blaga od 70 do 70 mm debeline. Dolžina od 70 cm naprej. Navesti ceno franko meja Postojna in težo m³.

Bukovi čisti (netti) testoni, franko vagon Sušak pristanišče.

Slavonska parjena bukovina, zbrana, I. do II. kvaliteta. Navesti je debeline in širine. Dolžine do 5 m, označiti percentualnost od 3 do 5 m, katerih naj bi bilo več kot ostalih. Od 1 do 1.90 m po možnosti izključiti, event. se tolerira nekaj malega. Medija širine naj bi bila preko 20 cm, blago samo slavonske provenijence, obrobjeno. — Cene navestj za I. zase, za II. zase in za I.—II. skupaj, franko meja via Postojna tranzit.

Bukovina, samo slavonske provenijence, I.—II. kvalitete, izbrano blago, navesti je

percentualnost I. in II., debeline, dolžine, širine. — Cena franko meja Postojna tranzit.

60 m³ bukovih obrobjenih plohov, suhih: 10 m³ 28 mm, 35 m³ 38 mm, 5 m³ 58 mm, 5 m³ 78 mm, 5 m³ 98 mm, skupaj 60 m³, I.—II., fiksna dolžina 2.25 m, od 16 cm naprej. Cena fob Sušak.

Bukovi tavaloni- jeobrobljeni, naravni, 28, 38, 58, 68 mm, I.—II., od 2 m naprej, od 18 cm naprej. Cena fob Sušak.

1 vagon hrastovih tavalonov, neobrobjenih, suhih, dolžina od 2 m naprej; navesti je treba dimenzije in težo m³, kakor tudi ceno franko meja via Postojna tranzit.

Uzance za žitno trgovino.

S prvim julijem stopijo v veljavo uzance za trgovino z žitom, ki niso važne samo za borzne sklepe in kupčije, temveč tudi za izvenborzno žitno trgovino, vsled česar jih mora vsaj v glavnih potezah, kakor jih prinašamo mi, poznati vsak trgovec, četudi se ne bavi izrecno z žitno trgovino.

Na borzah se sklepajo žitne kupčije za najmanjšo količino 100 met. stotov.

Cena se razume vedno za 100 kg netto brez vreče.

Ako se prodaja blago brez naznačbe provenijence, se sme izročiti izključno samo domači proizvod.

Blago mora biti merkantilno, reševano ter povprečno odgovarjati pogojeni kvaliteti.

Pod primesjo se razumejo pokvarjena zrna in vsakršni tuji predmeti v žitu.

Žito mora biti zdravo, naravno suho in ne sme biti umetno sušeno, niti ne pomešano z umetno sušenim žitom.

Sklepi se nanašajo vedno na žito zadnje žetve (če ni izrecno drugače pripomnjeno) in tudi ne sme biti žito mešano s pridelkom prejšnjih let. Nova žetev nastopi vsakokrat s prvim avgustom za rž in pšenico.

Nezdravo je ono žito, ki ima duh ali je plesnivo, dalje zaparjeno ali deloma zaparjeno blago, pšenica, ki kali, od mrčesa poškodovano in smetljivo žito ter umazano od vnetja.

Pri poedinih vrstah žita se smejo zavrniti dobave, ki poleg tega ne od-

govarjajo sledečim predpisom (če ni drugače izrecno dogovorjeno):

Pri pšenici: blago ki ima nad dva odstotka primesi, ki ima več kot en odstotek »kubanke« (trde) ali bele pšenice, oziroma ki ima več kot en odstotek kalečih zrn. Vendar se sme potrditi kupčija tudi za pšenico, ki vsebuje nad dva do največ pet odstotkov primesi proti znižanju kupnine za četrt odstotka cene za vsakih načetih 25 dkg primesi (nad 2%) pri 100 kg. Primes rži pri pšenici je podvržena istim določilom, vendar se zniža cena za četrt odstotka šele od vsakih načetih 50 dkg pri 100 kg.

Če gre za semensko blago, sme kavec odbiti ozimno pšenico, če je pomešana z jaro in obratno.

V slučaju, da je odstotek primesi pogodbeno določen, ne sme biti primesi več kot dva odstotka nad pogodbeno določeno količino. Seveda pride za vsakih načetih 25 dkg zopet v poštev četrt odstotka popusta na ceni. V sporih, ki presegajo razliko dveh procentov, odloča borzno razsočišče.

Pri rži sme kupec odkloniti prevzem blaga, ki vsebuje po težini nad 2% primesi, ali nad 5% pšenice po številu zrn. Glede višje množine primesi veljajo za razliko ista določila glede prevzema in popusta pri ceni kot pri pšenici. Vendar se matična rž (Mutterkorn), kolikor je ostane v neznatni količini po najvestnejši manipulaciji, ne šteje za primes.

(Dalje sledi.)

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!